

Nyheter

Sentralbord:
03811

 Fax: 38 11 30 01
 E-post: 03811@fvn.no

Annonsse: TAST1

 Forretningsannonser -
 Private rubrikkannonser -
 Annonsse for foreninger, lag
 og kunngjøringer.
 E-post: kundesenter@fvn.no

Abonnement: TAST2

 Bestilling av abonnement -
 Uteblitt avis - Adresseendring
 E-post: kundesenter@fvn.no
 Fax: 38 11 34 01

Tips: TAST3

 Tips til redaksjonen.
 SMS og MMS: 03811
 E-post: tips@fvn.no
 Fax: 38 11 32 01

Red. lokalkontor:

 Mandat: 38 27 17 42
 Lyngdal: 38 33 10 42
 Lillesand: 38 11 35 73
 Valle: 37 93 71 03

Stor mangel på dagtilbud

Mange hjemmeboende demente i Agder har ikke dagtilbud i sin kommune. Kunnskapen om demens er for dårlig.

SONGDALEN

ROSSELAND

Det mener Knut Engedal, fag- og forskningsjef ved Nasjonalt kompetansesenter for aldring og helse. Han er ekspert på demens - en ennå skambelagt sykdom som i hovedsak rammer eldre.

- Det mangler fortsatt mye kunnskap om demens i Norge, også blant helsepersonell, sier Engedal.

Befolkningstallet i Agder har passert 279.000. I begge fylkene var 12333 personer 1. januar i år 80 år og eldre. Prosentvis beregning viser en demensforekomst blant 3240 egder i denne aldersgruppen. I Norge har cirka 70.000 sykdommen, hvorav halvparten bor hjemme.

FIRE PROSENT HAR TILBUD. I departementets Demensplan 2015 erkjennes det at dagens omsorgstjeneste i for dårlig grad er bygget og tilrettelagt for demente. Ett av tre hovedsatsingsområder er et daglig aktivitetstilbud. I dag har kun fire prosent av dem som bor hjemme, et tilbud å gå til på dagtid.

- Vi vet at det er altfor få dagtilbud ved institusjoner for personer med demens. Men for kommunene er dagsenter en ikke-lovpålagt oppgave, og mange blir lagt ned på grunn av økonomi. I dag er det kun en utgift, det koster to tredeler av prisen av en døgnplass, forteller Engedal.

- Hvorfor er dagtilbud for demente så viktig, Engedal?

- Jeg har tidligere skrevet en rapport om dette og mener det vil føre til færre innleggelse. Dermed klarer man å redusere antall sykehjemssenger. Det er

en vinn-vinn-situasjon, hevder professoren.

GÅRDSTILBUD I SONGDALEN.

Arild Nilsen er prosjektleder ved Undervisningssykehjemmet i Songdalen og har også en 40-prosentstilling ved Nasjonalt kompetansesenter for aldring og helse. Lokalt er Nilsen veileder i et grønn omsorgsprosjekt - «Inn på tune» - ved Storaker gård i Songdalen. Her har fire demente fra Songdalen og Kristiansand et dagtilbud to dager i uka. Samarbeidsprosjektet stimulerer til både fysisk og mental aktivitet.

- Lignende tilbud fins kun enkelte plasser i landet. Det skulle vært en større skog av ulike tilbud, både flere dagtilbud og en større bredde. Det handler om å prioritere, mener Arild Nilsen.

MANGE DEPRIMERE. Brukerne er svært tilfreds med «Inn på tune»-prosjektet. Det ukentlige gårdsbesøket oppleves som meningsfylt og er en viktig miljøfaktor.

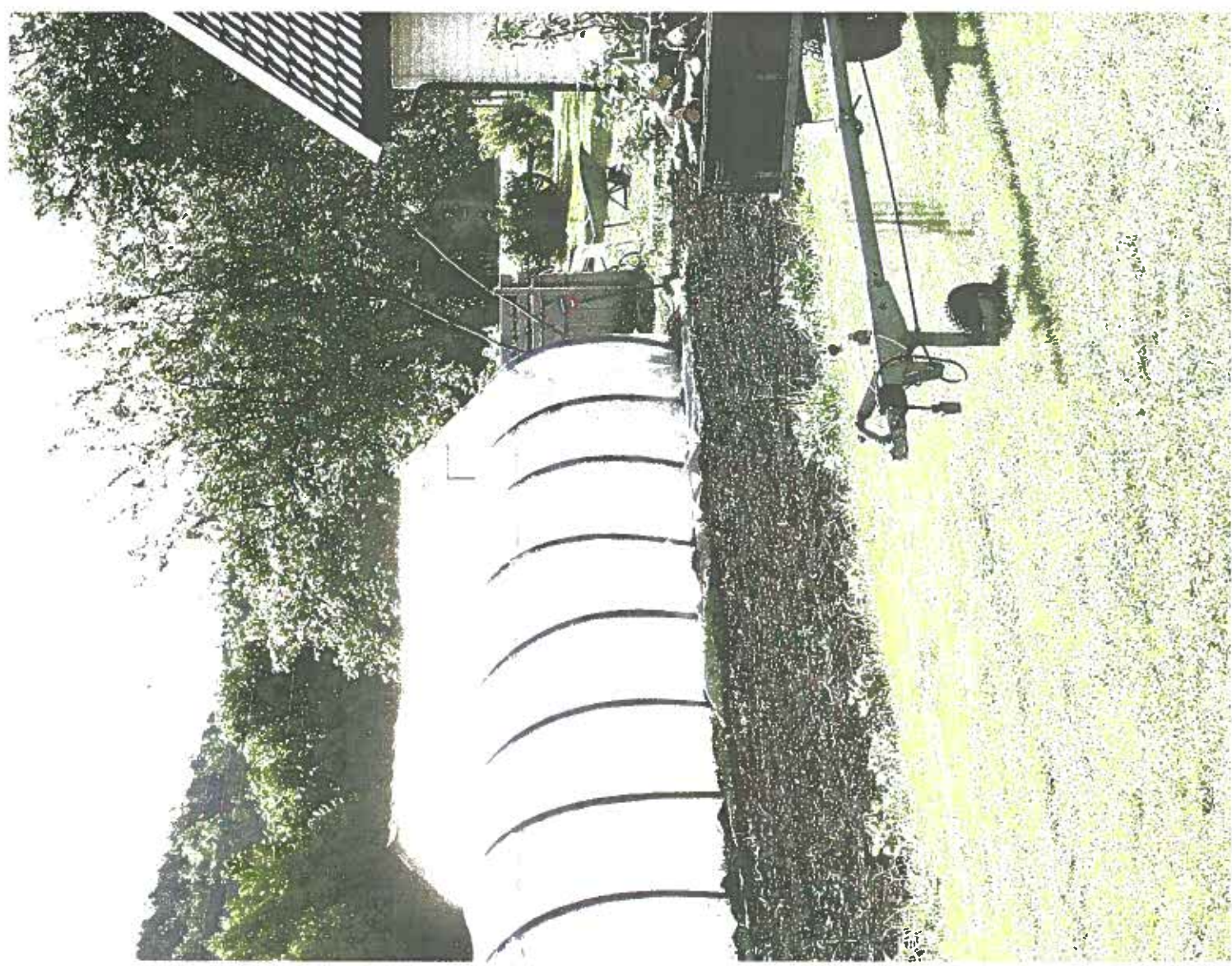
- Veidig mange blir deprimerede og har lite initiativ i en tidlig fase i sykdommen. Miljø betyr ufattelig mye for å holde på funksjoner, mener Nilsen.

- Er ditt inntrykk at mange hjemmeboende demente har et dårlig liv?

- Ja. Mange blir ikke møtt på en ordentlig måte og tatt hensyn til. Her er også pårørendearbeid veldig viktig.

 Tekst: **Frode Lindblom**

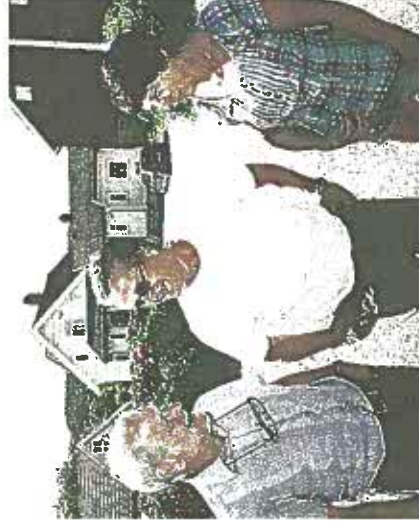
frode.lindblom@fvn.no - 38 11 36 63

MESTRING OG OPPLIVELSE: Fire demente fra Kristiansand og Songdalen er gitt et tilbud ved Storaker gård to dager i uka. Her gjør de enkle og varierte oppgaver på gården. De stabler ved, bistår saftproduksjon om høsten, går turer og er med på matlaging. FOTO: FRODE LINDBLOM

- Opplever færre nederlag

Ekteparet Thoralf Christiansen og Inger Jordbrudal på Storaker gård har vært vertskap og selsettere for personer med demens siden 1. mai i fjor. «Inn på tune»-prosjektet har så langt funnet bra. To dager i uka blir brukerne hentet hjemme og brakt til gårdsbruket på Brennåsen i Songdalen. Tirsdag sto matlaging og vedstabling på programmet. I går var gjengen på utfart til Høllen brygge.

TILRETTELAGE: Thoralf Christiansen (midten) og Inger Jordbrudal er vertskap for fire demente på Storaker gård i Songdalen. Arild Nilsen (t.v.) er veileder for grønn omsorgsprosjektet «Inn på tune». FOTO: FRODE LINDBLOM

- Her slapper de av og gjør det de kan. De har ingen krav og opplever å mestre, både fysisk og sosialt. Nederlagene i hverdagen er færre. Vi ler masse, går turer og setter av tid til trivelige

måltider, forteller Jordbrudal. Hun og mannen ønsket å bruke gården som et dagtilbud fordi de så behovet for et slikt opplegg.

NYHETER

Hele- og sosialdepartementet har utarbeidet «Demensplan 2015». Den viser blant annet prognosetall i utviklingen av demens i den norske befolkningen fra 2006 til 2050:

Forekomst	2006	2010	2020	2030	2040	2050
65-69 år:	0,9 pst.	1594	1895	2402	2646	2865
70-74 år:	2,1 pst.	3142	3285	5286	5550	6385
75-79 år:	6,1 pst.	8496	8021	10.407	13.577	15.406
80-84 år:	17,6 pst.	20.410	18.878	18.944	31.926	35.232
85-89 år:	31,7 pst.	21.535	23.134	20.638	29.390	40.921
90 +:	40,7 pst.	12.407	13.832	16.000	17.768	32.054
Sum:	67 584	69 045	73 677	100 857	132 863	159 669

Kilde: Hele- og sosialdepartementet